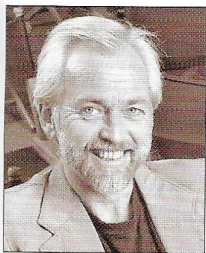

Jul i Roskilde

Årgang 1999

CARL GYLLENHOFF

Prindsen går imod en ny guldalder

Roskildes traditionelle Hotel Prindsen står på trapperne til en ny tidsalder. På nytårsaften genindvies den traditionsrige »Guldaldersal«, som har været lukket som festsal i mange år, og byens honoratiories kommer til stort bal og indvielsesfest. På slaget 12, når det nye millennium er et faktum, bliver Roskilde en ny attraktion rigere. Guldaldersalen står nu frem som en af landets smukkeste store sale, helt gennemført i atten hundredtallets pragtfulde ornamenterik. Nu kan vi opleve de gode gamle dage igen. Det var på Prindsen man kom – også for at blive set. Historien fortæller, at da en af byens købmænd blev sat op i skat bebrejdede han sin kone, at hun havde haft en sådan flot ny kjole på til ballet på Prindsen. Det var forklaringen på skattestigningen: Havde han råd til en sådan kjole, så betalte han nok for lidt i skat!

En anden, som har fortalt os om Guldaldersalen er Gustav Wied, som i Livsens Ondskab træffende beskriver stemningen:

- I den Store Sal var den store gaskrone tændt, og på siden af de seks pillespejle strålede kandelaberne. Hoved ved hoved i tætte rækker sat publikum; herrerne i kjole og hvidt, og fruene og frøknerne i deres vildeste toiletter. Der herskede en næsten andagtsfuld stilhed i rummet. Man vovede næppe at drage ånde, så spændt var man. Nogle unge piger sat end også med hænderne presset ind mod hjertet og med røde feberperler på kinderne. Så var tiden inde til dansen.

Gustav Wied beskrivelse er uforlignelig:

- Salen var luftet ud. Man havde indtaget en styrkende souper – nu skulle der danses. Langs væggene sat fruene strunke og stive i deres pynt og hustruvælde.

- Musikken begyndte at stemme violinerne. Ungdommen så forventningsfulde ud. Herrerne stod opstillet til højre og damerne til venstre. Men man kastede fyrrige blikke tværs over gulvet.

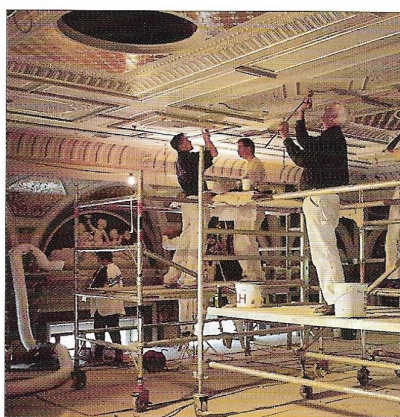
Digteren skriver siden hvordan dansen fik temperaturen i den Store Sal til at stige.

- Der var nu kommet større glans i øjnene og højere farve på kinderne. Kavalerernes skærmende arme lå fastere om damernes myge taljer. Hjerterne bankede og læberne lo.

Man begyndte at blive mennesker. Standsforskellen smeltede. Og de kritikløse engagementers time var inde. Hele salen var et

snurrende virvar, en larmende og leende summen! Lysekronen vuggede i lufttrækket fra de hvirvlende skorter, kandelaberens prismer klirrede. Gulvet gyngede. Og salondekorationens lærreds fløjdere oppe på teatret slog op og i. Klokken 4.30 tog de sidste gæster hjem. Se det var en fest i Gustav Wied's ånd.

»Kan man tænke sig at opleve de gamle dage på ny?« Martin Bank, som er ejer af Hotel Prindsen og som har taget initiativet til det store restaureringsarbejde, er sikker på svaret. »Netop nu bliver salen ført tilbage til sin oprindelige stil. Med hjælp fra Nationalmuseet har vi kortlagt hver eneste detalje og sammen med de dygtige konservatorer og malermestre

Der er brugt mange måneders arbejde på istandsættelsen af guldaldersalen.

restaureret hele den store sal, så den nu fremtræder i al sin fordums glans.«

Men »fordums glans« viste sig at indebære, at restaureringen blev en større sag, måske større end hotellet kunne magte?

»Jeg har fået rådgivning af konservator Søren Møller fra Nationalmuseet og Birte Skov fra Varmings Tegnestue. Vi kom frem til, at festsalen skulle føres tilbage til sin oprindelige stand – og under overvågning af Nationalmuseet. Personligt ønskede jeg heller ingen kompromisser – festsalen skulle restaureres i den mindste detalje, som er meget kostbar. Her kom ikke mindst Skov og Naturstyrelsen til min hjælp med bidrag til istandsættelsen. At istandsætte et kulturmærke, som indeholder så mange detaljer fra en tid fyldt med detaljer kræver stort kendskab blandt dem, der står for selve restaureringsarbejdet. Konservatorerne Ole Dufour samt Lise Klinksgaard har gen-

skabt de interessante grisaille malerier med sine engle, der omkranser selve loftet.

Malermestrene Asger Larsen og Henrik Steen Nielsen – som med deres mandskab er specialister i at restaurere slotte og herregårde i Danmark og repræsenterer måske de sidste af en generation malere der kan sådan slags – har stået for forgyldningsarbejdet og mønstermaling samt alle de tusinde detaljer som illustrerer et sent guldaldermiljø.«

Man tog for sig af retterne – og snakken steg til himlen

Set med nutidige øjne er det ikke kun snakken, der er steget til himlen. For de, som har fulgt restaureringen, har forvandlingen af Guldaldersalens loft og hulkel været det mest iøjefaldende. Fra begyndelsen var loftet helt brunt af røg, sod og damp, som er blevet dannet siden salen blev bygget i 1875. Nu, efter den omfattende restaurering, fremstår det som den gang, lyst og smukt. Rummet har fået en ny lyskraft og virker endnu større.

Roskilde får en festsal, som i kvalitet kan sammenlignes med Børssalen i København.

De store messinglysekroner er demonteret og sendt til gørtler, der får messing til at gløde igen og i væggene, skjult fra alle øjne, løber det mest avancerede kabelsystem, klar for tv-transmissioner. Den gamle scene fremstår som i de store dage, men er nu blevet et teknisk vidunder, med al tænkelig teknik indenfor avanceret AV-formidling, fortsætter Martin Bank og viser rundt, mens håndværkerne lægger den sidste hånd på mesterstykket.

Hvad sker nu?

Hotel Prindsen har foretaget den største satsning i etablerementets mere end 300 år lange historie – det er helt sikkert. Resultatet må nok betragtes som Danmarks mest pragtfulde originale guldaldersal – i klunkestilens geometriske mønstre, med mængder af engle (puttis, som det hedder på fagsprog), guldornament i ren bladguld og søjler med malede figurer i trompe-l'oeil; illusionsmaleri.

Roskilde er blevet beriget med en festsal, som kan bruges til alt fra familiefester til de store konferencer med op til 300 deltagere.

Det bedste råd man kan give alle læsere:

Kik selv forbi i det nye millennium.

Da er portene åbnet til en ny guldalder.